

ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

THE BULLETIN

THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

PUBLISHED SINCE 1944

4

JULY – AUGUST 2021

ALMATY, NAS RK

NAS RK is pleased to announce that Bulletin of NAS RK scientific journal has been accepted for indexing in the Emerging Sources Citation Index, a new edition of Web of Science. Content in this index is under consideration by Clarivate Analytics to be accepted in the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index, and the Arts & Humanities Citation Index. The quality and depth of content Web of Science offers to researchers, authors, publishers, and institutions sets it apart from other research databases. The inclusion of Bulletin of NAS RK in the Emerging Sources Citation Index demonstrates our dedication to providing the most relevant and influential multidiscipline content to our community.

Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы «ҚР ҰҒА Хабаршысы» ғылыми журналының Web of Science-тің жаңаланған нұсқасы Emerging Sources Citation Index-те индекстелуге қабылданғанын хабарлайды. Бұл индекстелу барысында Clarivate Analytics компаниясы журналды одан әрі the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index және the Arts & Humanities Citation Index-ке қабылдау мәселесін қарастыруда. Web of Science зерттеушілер, авторлар, баспашылар мен мекемелерге контент тереңдігі мен сапасын ұсынады. ҚР ҰҒА Хабаршысының Emerging Sources Citation Index-ке енуі біздің қоғамдастық үшін ең өзекті және беделді мультидисциплинарлы контентке адалдығымызды білдіреді.

НАН РК сообщает, что научный журнал «Вестник НАН РК» был принят для индексирования в Emerging Sources CitationIndex, обновленной версии Web of Science. Содержание в этом индексировании находится в стадии рассмотрения компанией Clarivate Analytics для дальнейшего принятия журнала в the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index и the Arts & Humanities Citation Index. Web of Science предлагает качество и глубину контента для исследователей, авторов, издателей и учреждений. Включение Вестника НАН РК в Emerging Sources Citation Index демонстрирует нашу приверженность к наиболее актуальному и влиятельному мультидисциплинарному контенту для нашего сообщества.

Бас редактор:

ҚОЙГЕЛДИЕВ Мәмбет Құлжабайұлы (бас редактор), тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 3

Редакция алқасы:

ОМАРОВ Бауыржан Жұмаханұлы (бас редактордың орынбасары), филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Әбдіжапар Жұманұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Халықаралық инновациялық технологиялар академиясының президенті (Алматы, Қазақстан) Н = 4

ЙОВИЦА Радун Патетре, Ph.D (археология), Нью-Йорк университетінің профессоры (Нью-Йорк, АҚШ) Н = 19

БАНАС Йозеф, әлеуметтану ғылымдарының докторы, Жешув технологиялық университетінің профессоры (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Украинаның еңбек сіңірген ғылым және техника қайраткері, «Киев-Могила академиясы» ұлттық университетінің кафедра меңгерушісі (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Төлегенқызы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Нархоз Университеті (Алматы, Қазақстан) Н = 3

ИСМАҒҰЛОВ Оразақ Исмағұлұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 6

ӘБЖАНОВ Ханкелді Махмұтұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хұсайынұлы, саясаттану ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА корреспондент-мүшесі, Философия, саясаттану және дінтану институтының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ТАЙМАҒАМБЕТОВ Жакен Қожахметұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

СҮЛЕЙМЕНОВ Майдан Күнтуарұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нұрсарыұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

ҚОЖАМЖАРОВА Дариякул Пернешқызы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауыржан Әбішұлы, тарих ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Мүслімқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Өмірбекқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

НУРҚАТОВА Лязгат Төлегенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ӘБІЛҚАСЫМОВА Алма Есімбекқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Ресей білім академиясының академигі (Мәскеу қ.), Педагогикалық білім беруді дамыту орталығының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, педагогика кафедрасының меңгерушісі, К.Г. Разумовский атындағы Мәскеу мемлекеттік технологиялар және басқару университетінің Әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар және технологиялар факультетінің деканы (Мәскеу, Ресей) Н = 34

ДИБО Анна Владимировна, филология ғылымдарының докторы, РҒА корреспондент-мүшесі, РҒА Тіл білімі институтының Орал-алтай тілдері бөлімінің меңгерушісі (Мәскеу, Ресей) Н = 3

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабаршысы».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.). Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 12.02.2018 ж. берілген № 16895-Ж мерзімдік басылманың тіркеуіне қойылу туралы куәлік.

Тақырыптық бағыты: *әлеуметтік ғылымдар саласындағы зерттеулерге арналған.*

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 300 дана.

Редакцияның мекен-жайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., тел.: 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2021

Типографияның мекен-жайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Мұратбаев көш., 75.

Главный редактор:

КОЙГЕЛЬДИЕВ Мамбет Кулжабаевич (главный редактор), доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 3

Редакционная коллегия:

ОМАРОВ Бауыржан Жумаханулы (заместитель главного редактора), доктор филологических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанович, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Абдижапар Джуманович, доктор экономических наук, профессор, почетный член НАН РК, президент Международной академии инновационных технологий (Алматы, Казахстан) Н = 4

ЙОВИЦА Радуга Пэтрэ, доктор философии (Ph.D, археология), профессор Нью-Йоркского университета (Нью-Йорк, США) Н = 19

БАНАС Йозеф, доктор социологических наук, профессор Жешувского технологического университета (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, доктор экономических наук, профессор, заслуженный деятель науки и техники Украины, заведующая кафедрой Национального университета «Киево-Могилянская академия» (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Тулегеновна, доктор экономических наук, профессор, Университет Нархоз (Алматы, Казахстан) Н = 3

ИСМАГУЛОВ Оразак Исмагулович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 6

АБЖАНОВ Ханкелди Махматович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хусаинович, доктор политических наук, член-корреспондент НАН РК, директор Института философии, политологии и религии (Алматы, Казахстан) Н = 1

ТАЙМАГАМБЕТОВ Жакен Кожаметович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

СУЛЕЙМЕНОВ Майдан Кунтуарович, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нурсариевич, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

КОЖАМЖАРОВА Дариякуль Пернешевна, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауржан Абишевич, доктор исторических наук, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Муслимовна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукеновна, доктор социологических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Омирбековна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

НУРКАТОВА Лязгат Толегеновна, доктор социологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

АБЫЛКАСЫМОВА Алма Есимбековна, доктор педагогических наук, профессор, академик НАН РК, академик Российской академии образования (г. Москва), директор Центра развития педагогического образования (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой педагогики, декан факультета Социально-гуманитарных наук и технологий Московского государственного университета технологий и управления имени К.Г. Разумовского (Москва, Россия) Н = 34

ДЫБО Анна Владимировна, доктор филологических наук, член-корреспондент РАН, заведующий отделом урало-алтайских языков Института языкознания РАН (Москва, Россия) Н = 3

«Вестник Национальной академии наук Республики Казахстан».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы). Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации Министерства информации и коммуникаций и Республики Казахстан № 16895-Ж, выданное 12.02.2018 г.

Тематическая направленность: *посвящен исследованиям в области социальных наук.*

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 300 экземпляров.

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, тел. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2021

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75.

Editor in chief:

KOIGELDIEV Mambet Kulzhabaevich (Editor-in-Chief), Doctor of History, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 3

Editorial board:

OMAROV Bauyrzhan Zhumakhanuly (Deputy Editor-in-Chief), Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 4

MATYZHANOV Kenzhekhan Slyamzhanovich, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SAPARBAYEV Abdizhappar Dzhumanovich, Doctor of Economics, Professor, Honorary Member of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

JOVICA Radu Petre, Ph.D, History, Archeology, Professor, New York University (New York, USA) H = 19

BANAS Joseph, Doctor of Social science, Professor, Rzeszow University of Technology (Rzeszow, Poland) H = 26

LUKYANENKO Irina, doctor of economics, professor, honored worker of Science and Technology of Ukraine, head of the department of the National University «Kyiv-Mohyla Academy» (Kiev, Ukraine) H = 2

MAKULOVA Aymzhan Tulegenovna, doctor of economics, professor, Narkhoz University (Almaty, Kazakhstan) H = 3

ISSMAGULOV Orazak Issmagulovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 6

ABZHANOV Khankeldi Makhmutovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 4

BIZHANOV Akhan Khusainovich, Doctor of Political Sciences, Corresponding Member of NAS RK, Director of the Institute of Philosophy, Political Science and Religion (Almaty, Kazakhstan) H = 1

TAIMAGAMBETOV Zhaken Kozhakhmetovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

SULEYMENOV Maidan Kuntuarovich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SABIKENOV Salakhiden Nursarievich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

KOZHAMZHAROVA Dariyakul Perneshevna, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

BAITANAIEV Baurzhan Abishevich, Doctor of Historical Sciences, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

BAZARBAYEVA Zeinep Muslimovna, Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHAUKENOVA Zarema, Doctor of Sociology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

DZHOLDASBEKOVA Bayan Umirbekovna, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK H = 2

NURKATOVA Lyazzat Tolegenovna, Doctor of Social Sciences, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan (Almaty, Kazakhstan) H = 1

ABYLKASYMOVA Alma Yessimbekovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, academician of the Russian Academy of Education (Moscow), Director of the Center for the Development of Pedagogical Education (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHISHOV Sergey, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy, Dean of the Faculty of Social Sciences and Humanities and Technologies of the Razumovsky Moscow State University of Technologies and Management (Moscow, Russia) H = 34

DYBO Anna Vladimirovna, Doctor of Philology, Corresponding Member of the Russian Academy of Sciences, Head of the Department of Ural-Altai Languages of the Institute of Linguistics of the Russian Academy of Sciences (Moscow, Russia) H = 3

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Owner: RPA «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (Almaty). The certificate of registration of a periodical printed publication in the Committee of information of the Ministry of Information and Communications of the Republic of Kazakhstan No. 16895-Ж, issued on 12.02.2018.

Thematic focus: *it is dedicated to research in the field of social sciences.*

Periodicity: 6 times a year.

Circulation: 300 copies.

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2021

Address of printing house: ST «Aruna», 75, Muratbayev str, Almaty.

Kurmaeva N.A.,* Usmanova E.F., Khudoikina T.V.

Federal State Budgetary Educational Institution of Higher Education «National Research Ogarev Mordovia State University», Saransk, Russia.
E-mail: usmanowa_ef@rambler.ru

**PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF FAMILY MEDIATION IN RUSSIA
AND THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

Abstract: the relevance of the topic is due to the fact that the use of mediation in resolving family disputes is currently getting more and more demanded form of conflict resolution.

The purpose of the article is to study and analyze the features of the legal regulation of family mediation in Russia and Kazakhstan, as well as to identify promising directions for the development of this institution.

Conclusions are drawn about the need to improve the legislation governing family mediation. Taking into account the cultural and national characteristics of states, it is necessary to include them in the process of organizing mediation services, the creation of state reconciliation services for family matters, while it is desirable to include in their work not only lawyers, but also psychologists and teachers who know mediation technologies. Attention is drawn to the fact that the formation of a corps of professional family mediators and the creation of an association of family mediators would be an effective element in the development of optimal mechanisms for coordinating mediation with jurisdictional procedures.

The possibility of legislative consolidation of the obligation of pre-trial appeal to a mediator to resolve a family legal dispute was revealed. This proposal will significantly reduce the number of cases of divorce and reduce the court burden.

Key words: mediation, mediation procedure, family mediation, mediator, family legal dispute. The reported study was funded by RFBR according to the research project № 19-011-00570.

Introduction. Society has a long history of resolving conflicts that exist in the culture of many nations. The parties to the conflict, referring to the conciliatory traditions, jointly decide how to change the situation in the interests of all parties, while the participation of all stakeholders in the discussion of the problem and the sharing of responsibility for the implementation of agreements is necessary [1].

The Universal Declaration of Human Rights of 1948 in paragraph 3 of Art. 16 reinforces: "The family is the natural and fundamental unit of society and has the right to protection from society and the state". In the 1966 International Covenant "On Civil and Political Rights" (Article 23 Part 1) and the 1966 International Covenant "On Economic, Social and Cultural Rights" (Article 10) also provide for the right to protection and protection of the family.

Materials. The Recommendation of the Committee of Ministers of the Council of Europe No. R (98) 1 states that states should "introduce or promote mediation in family matters or, if necessary, take

measures to improve existing mediation in family matters" (par. 11).

The resolution of family disputes through mediation is gaining popularity in world practice [2, 3, 4]. However, despite the fact that Russia and Kazakhstan have adopted special laws regulating the procedure for applying this procedure, the institution of mediation is still not widely used.

According to scientists [5], the following can be noted as factors hindering the successful implementation of the mediation procedure in the practice of resolving family disputes:

- low awareness of the population about the possibilities and advantages of an alternative method for resolving this category of disputes;
- life stereotypes of citizens who consider the preferred form of judicial resolution of disputes;
- gaps in the current laws on mediation;
- insufficient interaction between state bodies and civil society institutions in the field of conflict resolution;

- high cost of mediator services;
- absence of financial support from the state;
- absence of proper support and informational assistance to promote mediation procedures from governmental authorities (judicial authorities, courts).

Determination of promising directions for the development of family mediation in Russia and Kazakhstan will significantly reduce the number of cases of divorce, protect the rights and legitimate interests of minor children and reduce the legal burden.

As noted in the Concept of state family policy in the Russian Federation for the period up to 2025, the introduction of the institution of mediation in resolving family legal disputes, including those related to the dissolution of marriage between spouses, is one of the measures for solving problems to prevent family trouble, child neglect and homelessness.

The purpose of the study consists of studying the features of the legal regulation of family mediation in Russia and Kazakhstan and identifying promising directions for the development of this institution.

Methods. To generalize and analyze the development of family mediation in Russia and Kazakhstan, the dialectical method of cognition was used, as well as such scientific methods as formal legal, comparative legal, systemic, logical and others.

Results and discussion. In Russia, the procedure for the mediation procedure is regulated by the provisions of the Federal Law "On an alternative procedure for resolving disputes with the participation of a mediator (mediation procedure)" dated July 27, 2010 [6]. with the application of the mediation procedure to disputes arising from civil, administrative and other public legal relations, including in connection with the implementation of entrepreneurial and other economic activities, as well as disputes arising from labor legal relations and family legal relations (Article 1 Part 2).

In accordance with Part 2 of Art. 7 of the Federal Law "On an alternative procedure for resolving disputes with the participation of a mediator (mediation procedure)" and paragraph 2 of Art. 20 of the Law of the Republic of Kazakhstan "On Mediation" dated January 28, 2011, this procedure can be applied in case of a dispute both before going to court and after the start of the trial, including at the suggestion of the judge [7].

Unlike the Federal Law "On an alternative procedure for resolving disputes with the participation of a mediator (mediation procedure)", the Law of the Republic of Kazakhstan "On Mediation" contains rules governing the features of

mediation in the field of family relations (Article 25). In particular, through mediation, disagreements between spouses regarding the continuation of the marriage, the exercise of parental rights, the establishment of the place of residence of the children, the parent's contribution to the maintenance of the children, as well as any other disagreements arising in family relations can be resolved. The legislator draws attention to the fact that when conducting mediation, the mediator must take into account the legitimate interests of the child and, if during the mediation, facts are established that endanger or may endanger the normal growth and development of the child or cause serious damage to his legitimate interests, the mediator is obliged to address the authority exercising powers to protect the children's rights.

Unlike the family laws in Russia, the Code of the Republic of Kazakhstan "On Marriage (Matrimony) and Family" dated as of December 26, 2011 with No. 518-IV contains an indication of mediation as an alternative way of resolving a dispute. Using the mediation procedure, disputes arising between spouses during the dissolution of a marriage (matrimony) regarding the division of common property, support payments for the alimony of a disabled spouse, as well as of minor children can be considered (Article 18); disputes about the division of the spouses' common property, as well as the determination of the spouses' shares in this property (Clause 3, Article 37); disputes between parents about the place of residence and legal address of the child when the parents live separately (Clause 2, Article 73); disputes between parents about the procedure for exercising parental rights by a parent living separately from the child (Clause 3, Article 73) [8]. The nature of mediation practice in the Family Court of Kazakhstan to differ markedly from the nature of mediation practice in personal injuries or commercial disputes, which make up the bulk of the Supreme Court of Kazakhstan's case load [9].

The possibility of settling a dispute by concluding an agreement through mediation is provided for by Article 153.5 Part 1 of the Civil Procedure Code of the Russian Federation [10] and Article 174 Part 2 of the Civil Procedure Code of the Republic of Kazakhstan [11].

If the parties reach an agreement on the settlement of the dispute, the paid state fee is subject to refund to the payer (Part 2, Clause 5 of the Law of the Republic of Kazakhstan "On Mediation", Part 1, Clause 3 of the Code of the Republic of Kazakhstan "On Taxes and Other Obligatory Payments to the Budget" (Fiscal Code) dated December 25, 2017 [12].

In accordance with Article 333.40 Part 1 Clause 3 of the Tax Code of the Russian Federation also provides that when concluding an amicable agreement (agreement on conciliation), including as a result of conciliation procedures, before a decision is made by the court of first instance, 70 percent of the amount of the state fee paid by him is to be returned to the plaintiff, at the stage of consideration of the case by the court of appeal instances - 50 percent, at the stage of consideration of the case by the court of cassation, review of judicial acts by way of supervision - 30 percent [13].

This measure encourages the parties to conclude an agreement by the parties to resolve the dispute through mediation. Taking into account the positive experience of the Republic of Kazakhstan, it is also necessary to legally recognize in the Russian law the rule on the full refund of the paid state duty when concluding a mediation agreement.

Having studied the features of the regulatory legal regulation of the institution of family mediation in Russia and Kazakhstan, one can determine the following promising directions for the development of this institution:

1. In order to actively introduce the procedure for family mediation in Russia and Kazakhstan, it is necessary to amend the current laws in terms of establishing a mandatory pre-trial procedure for contacting a mediator for the peaceful resolution of a family legal dispute [14]. In order not to violate the principle of voluntariness of the mediation procedure, it is necessary to consolidate the provision that if during the negotiations with the participation of the mediator the parties cannot make a mutual decision, then in this case they have the right to go to court. The statutory recognition of the compulsory nature of the mediation procedure on marriage and family conflicts will significantly reduce the number of cases considered by the courts.

The experience of resolving this problem in Germany [15], Italy [16], Spain [17] can help make the Russian model of compulsory mediation more effective and avoid those mistakes that could harm the credibility of the new institution of mediation [18].

2. The creation of state institutions for the provision of mediation services to the population is required to ensure the availability of their provision, avoiding significant financial costs required when contacting a private mediator.

It seems justified to establish Public Reconciliation Agencies for family matters. The procedure for the organization and functioning of such Agencies could be established by the laws of the subjects of the Russian Federation, taking into account the cultural and other characteristics of the

region. Accordingly, the main focus of the Agencies will be mediation in family disputes, both legal and extra-legal. The representatives of various professions could be hired as the Agencies' employees: lawyers specializing in family law problems, psychologists, teachers. Obviously, all employees of the Agencies will need to be proficient in media technology.

Financing of the activities of the reconciliation services for family affairs could be carried out from the budget of the constituent entities of the Russian Federation. As a result, the mediation procedures will be carried out for the participants in the disputed legal relationship free of charge. In order to cover the costs of organizing and conducting the conciliation procedure, it is advisable to provide for a certain fee, the amount of which should in any case remain insignificant. It seems that contacting the Service for mediation should be completely voluntary.

We believe that over time, the Family Reconciliation Agencies will be able to become the main body for resolving family disputes, which will significantly relieve the state courts. In addition, the activities of these Agencies will contribute to the formation in society of skills for the peaceful settlement of conflicts and the maintenance of friendly relations between family members.

For the effective operation of the Family Reconciliation Agencies, the following basic rules should be followed.

First, one of the independent tasks of family mediation is to ensure the rights and interests of minor children.

Secondly, in family mediation, it is especially important to maintain the balance of power of the participants in the disputed legal relationship. Mediation cannot be carried out when there is a clear inequality of the parties from a social and (or) economic point of view, as well as in the case of domestic violence and (or) child abuse.

Thirdly, when settling a family dispute in the course of mediation, personal "extra-legal" aspects are of great importance, which affects the order of the procedure. As a result, the most optimal model for family mediation is the therapeutic model. To fully implement this, a mediator needs special training in the domain of general and family psychology. It is no coincidence that in some foreign countries there are special requirements for family mediators (Australia). In addition, it is recommended that family mediation be carried out simultaneously by two mediators (co-mediation), who are appointed taking into account gender. In this case, it is easier for mediators to ensure neutrality, create an atmosphere of trust and psychological comfort.

It is necessary to form a corps of professional family mediators and develop optimal mechanisms for coordinating mediation with jurisdictional procedures], creation of the Association of Family Mediators [19], and it is also necessary to legislate the requirement to maintain a register of non-professional mediators, establishing that this should be done by the appropriate authorized body.

3. The Tax Code of the Russian Federation and the Code of the Republic of Kazakhstan "On Taxes and Other Mandatory Payments to the Budget" should establish the amount of the state duty charged by state mediators when providing mediation services in marriage and family disputes.

4. It is necessary to carry out activities to provide legal information to the population about the mediation procedure, the procedure for providing mediation services, and explaining the importance of compulsory pre-trial appeal to a mediator in marriage and family disputes. A significant benefit to the development of the institution of mediation will bring various round tables and other events dedicated to the procedure of mediation in family disputes in different regions.

For example, in order to popularize and actively use mediation procedures in resolving conflicts in September 2018, the Republic of Mordovia hosted an interregional scientific and practical conference "Practical mediation as a culture of consent and a tool for resolving disputes", organized with the support of the Government of the Republic of Mordovia by the Supreme Court of the Republic of Mordovia, Association of Mediators of the Republic of Mordovia, higher educational institutions of the Republic of Mordovia. Judges of the Volga Federal District, as well as judges of Lipetsk, Ivanovo and Novosibirsk regions, where active work is being carried out to develop mediation practice, were invited to participate in the conference. In the Republic of Mordovia, seminars and press conferences on mediation are held annually, round tables are organized, guidelines have been issued on the application of the mediation procedure when considering civil cases in courts of general jurisdiction.

5. It is proposed to create regularly updated channels of mediation cases and the publication of successful stories of conflict resolution [20]. The use of special tools and techniques in mediation, adherence to the principles of mediation in the procedure, leads to the creation of such conditions for the participants in a family conflict that allow them to voluntarily, in a safe environment to understand their interests, to discuss both their future and the future of children, both parties to the

conflict can gain a lot, at the same time to coordinate their future life and the lives of their children.

Conclusions. Basing on the study performed, the following can be noted:

It is necessary to improve laws governing mediation in general and family mediation in particular. Thus, the legislative consolidation of the requirements for maintaining a register of non-professional mediators and the establishment in it that the relevant authorized body should be engaged in this will increase the effectiveness of the family mediation procedure.

The formation of a corps of professional family mediators and the creation of an association of family mediators would be an effective element in the development of optimal mechanisms for coordinating mediation with jurisdictional procedures. It is advisable to establish in Russian laws the possibility of introducing a mandatory conciliation procedure for marriage and family disputes. The experience of solving this problem in foreign countries can help make the Russian model of compulsory mediation more effective and avoid mistakes in the process of its implementation.

Taking into account the cultural and national characteristics of Russia and Kazakhstan, it is necessary to include states in the process of organizing mediation services, the creation of state reconciliation services for family matters, while it is desirable to include in their work not only lawyers, but also psychologists and teachers who are proficient in mediation technologies. Such agencies could become the main body for resolving family conflicts, which would significantly relieve the courts' burden in this affairs. However, contacting the service for the mediation procedure should be completely voluntary. Family reconciliation services would help develop skills in the peaceful resolution of conflicts and the maintenance of friendly relations between family members.

Given the large number of interethnic and international marriages for mediators, it is important to train in cross-border mediation to resolve issues related to raising children in such families. It would be good for Russia to borrow the experience of Kazakhstan in terms of introducing amendments to the current legislation providing for a full refund of the state duty in the event of a settlement agreement.

Undoubtedly, expanding the scope of mediation in resolving family conflicts will create additional guarantees for ensuring and protecting the constitutional rights of an individual in any state.

The reported study was funded by RFBR according to the research project № 19-011-00570.

Курмаева Н.А.,* Усманова Е.Ф., Худойкина Т.В.

Мордовия мемлекеттік Ұлттық зерттеу университеті Огарева Н.П.», Саранск, Ресей.
E-mail: usmanowa_ef@rambler.ru

РЕСЕЙДЕ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ОТБАСЫ МЕДИАЦИЯСЫНЫҢ ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ

Аннотация: тақырыптың өзектілігі отбасылық дауларды шешуде медиацияны қолдану қазіргі кезде әлемдік тәжірибеде жанжалдарды шешудің анағұрлым тиімді түрі болып табылатындығына байланысты. Ресейдің де, Қазақстанның да заңнамаларында медиация арқылы ерлі-зайыптылардың некені жалғастыруға, ата-ана құқығын жүзеге асыруға, балалардың тұрғылықты жерін белгілеуге, ата-аналардың балаларды асырауға үлес қосуына қатысты келіспеушіліктер, сондай-ақ отбасылық қатынастарда туындайтын кез келген басқа келіспеушіліктер шешілуі мүмкін екендігі айтылған. Алайда, осы процедураны қолдану тәртібін регламенттейтін арнайы заңдар қабылданғанына қарамастан, екі елде де отбасылық медитация институты әлі де кең қолданылмай келеді.

Бұл фактіні түсіндіретін негізгі себептерге көбінесе халықтың отбасылық медиацияның мүмкіндіктері мен артықшылықтары, медиация туралы қолданыстағы заңнамадағы олқылықтар, дауларды сот арқылы шешудің басым формасын қарастыратын азаматтардың өмірлік стереотиптері және медиаторлық қызметтердің қымбаттығы туралы аз хабардар болуы жатады. Ресей мен Қазақстанда отбасылық медиацияны дамытудың перспективалық бағыттарын анықтау және оны кеңірек қолдану ажырасу жағдайларының санын едәуір азайтуға, кәмелеттік жасқа толмаған балалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғауға және сот жүгін азайтуға мүмкіндік береді.

Мақаланың мақсаты – Ресей мен Қазақстандағы отбасылық медиацияны құқықтық реттеудің ерекшеліктерін зерттеу және талдау, сондай-ақ осы институтты дамытудың перспективалық бағыттарын анықтау.

Отбасылық медиацияны реттейтін заңнаманы жетілдіру қажеттілігі туралы қорытынды жасалады. Шет елдердегі осы мәселені шешу тәжірибесі міндетті медиацияның ресейлік моделін тиімді етуге және оны жүзеге асыру барысында қателіктер жібермеуге көмектеседі. Ресей мен Қазақстанда отбасылық медиация процедурасын белсенді енгізу үшін қолданыстағы заңнамаға отбасылық-құқықтық дауды бейбіт жолмен шешу үшін медиатормен байланысудың міндетті сотқа дейінгі процедурасын белгілеу тұрғысынан өзгерістер енгізу қажет. Мемлекеттердің мәдени және ұлттық ерекшеліктерін ескере отырып, оларды медиация қызметін ұйымдастыру, отбасылық істер бойынша мемлекеттік татуласу қызметтерін құру процесіне қосу қажет, бұл ретте олардың жұмысына заңгерлерді ғана емес, сонымен қатар медиация технологияларын білетін психологтар мен мұғалімдерді де қосқан жөн.

Түйін сөздер: медитация, медиация рәсімі, отбасылық медитация, медиатор, отбасылық-құқықтық дау.

Курмаева Н.А.,* Усманова Е.Ф., Худойкина Т.В.

ФГБОУ ВО «Национальный исследовательский Мордовский государственный университет имени Н.П. Огарёва», Саранск, Россия.
E-mail: usmanowa_ef@rambler.ru

ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СЕМЕЙНОЙ МЕДИАЦИИ В РОССИИ И РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН

Аннотация: актуальность темы обусловлена тем, что применение процедуры медиации при разрешении семейных споров в настоящее время является более эффективной формой разрешения конфликтов в мировой практике. В законодательстве и России, и Казахстана указывается, что посредством медиации могут разрешаться разногласия между супругами относительно продолжения брака, осуществления родительских прав, установления места жительства детей, вклада родителей в содержание детей, а также любые другие разногласия, возникающие в семейных отношениях. Однако, несмотря на то, что приняты специальные законы, регламентирующие порядок применения данной процедуры, ни в одной из двух стран институт семейной медиации до сих пор широко не применяется.

К основным причинам, объясняющим данный факт, чаще всего относят низкую информированность населения о возможностях и преимуществах семейной медиации, пробелы в действующем законодательстве о медиации, жизненные стереотипы граждан, считающих преимущественной формой судебного разрешения споров, высокую стоимость услуг медиатора. Определение перспективных направлений развития семейной медиации в России и Казахстане и ее более широкое применение позволит значительно снизить количество случаев расторжения брака, защитить права и законные интересы несовершеннолетних детей и уменьшить судебную нагрузку.

Цель статьи заключается в изучении и анализе особенностей правового регулирования семейной медиации в России и Казахстане, а также определении перспективных направлений развития данного института.

Сделаны выводы о необходимости совершенствования законодательства, регулирующего вопросы семейной медиации. Опыт решения этой проблемы в зарубежных странах может помочь сделать российскую модель обязательной медиации более результативной и избежать ошибок в процессе ее проведения. В целях активного внедрения процедуры семейной медиации в России и Казахстане необходимо внести изменения в действующее законодательство в части установления обязательного досудебного порядка обращения к медиатору для мирного разрешения семейно-правового спора. С учетом культурных и национальных особенностей государств необходима их включенность в процесс организации медиационных служб, создание государственных служб примирения по семейным делам, при этом желательно включение в их работу не только юристов, но и психологов, педагогов, владеющих медиативными технологиями.

Ключевые слова: медиация, процедура медиации, семейная медиация, медиатор, семейно-правовой спор.

Исследование выполнено при финансовой поддержке РФФИ в рамках научного проекта № 19-011-00570.

Information about authors:

Kurmaeva N.A. – Candidate of Legal Sciences, Associate Professor, The Federal State Budgetary Educational Institution of Higher Education «National Research Ogarev Mordovia State University», Saransk, Russia; kurmaeva_@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0001-8761-8273>;

Usmanova E.F. – Candidate of Legal Sciences, Associate Professor, The Federal State Budgetary Educational Institution of Higher Education «National Research Ogarev Mordovia State University», Saransk, Russia; usmanova_ef@rambler.ru, <https://orcid.org/0000-0003-3723-3804>;

Khudoikina T.V. – Doctor of Law, Professor, The Federal State Budgetary Educational Institution of Higher Education «National Research Ogarev Mordovia State University», Saransk, Russia; thudoykina@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0001-9876-1438>.

REFERENCES

[1] Belonogova E.V., Prokopyeva N.G. (2020). Algorithms for mediative restorative work of the Territorial Reconciliation Service in difficult cases. *Journal of Siberian Federal University-Humanities and Social Sciences*. 13(2). P. 179-190. <http://dx.doi.org/10.17516/1997-1370-0549> (in Russ.).

[2] Dërmaku F. (2020) Mandatory Mediation in Family Disputes: Limitations and Future Foresight in Kosovo. *European Journal of Economics, Law and Social Sciences*. Vol. 4 (2). P. 25-41. (in Eng.).

[3] Caser U., Ramos N. (2019) The institutionalization of mediation: reflections from an expert panel. *Oñati Socio-legal Series*. Vol. 9, n. 4:519-540. Available at: <http://opo.iisj.net/index.php/osls/article/viewFile/985/1192>, <https://doi.org/10.35295/osls.iisl/0000-0000-0000-1093> (in Eng.).

[4] Chua E. (2019) Mediation in the Singapore Family Justice Courts: Examining the mandatory mediation model under the judge-led approach. *Civil Justice Quarterly*: Vol. 38: 97-110. (in Eng.).

[5] Zaitseva V. (2018) Mediation in the Republic of Kazakhstan and abroad: a comparative legal analysis [Mediatsiya v Respublike Kazakhstan i za rubezhom: sravnitel'no-pravovoy analiz]. Penitentiary system and society: interaction experience. Proceedings of the V International scientific and practical conference. P. 166-170. (in Russ.).

[6] Federal Law "On an alternative dispute resolution procedure with the participation of a mediator (mediation procedure)" of July 27, 2010. No. 193- FZ. Access from the reference and legal system "Consultant Plus" (in Russ.).

[7] Law of the Republic of Kazakhstan "On Mediation" of January 28, 2011. No. 401-IV. https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30927376#pos=3;-106 (in Russ.).

[8] Code of the Republic of Kazakhstan "On marriage (matrimony) and family" of December 26, 2011. No. 518-IV. https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31102748 (in Russ.).

[9] Ayupova Z.K., Kussainov D.U., Nagan W. (2018) Role and place of mediation in the legal tradition of the people of Kazakhstan. Bulletin of national academy of sciences of the republic of Kazakhstan. Vol. 6: 74 – 81. <https://doi.org/10.32014/2018.2518-1467.30> (in Eng.).

[10] The Civil Procedure Code of the Russian Federation of November 14, 2002. No. 138- FZ. Access from the reference and legal system "Consultant Plus" (in Russ.).

[11] Civil procedural law of the Republic of Kazakhstan of October 31, 2015. No. 377-V. Available at: https://online.zakon.kz/document/?doc_id=34329053#pos=2;-106 (in Russ.).

[12] Code of the Republic of Kazakhstan «On taxes and other obligatory payments to the budget (Tax Code)» of December 25, 2017. No. 120-VI. Available at: https://online.zakon.kz/document/?doc_id=36148637#pos=4;-106 (in Russ.).

[13] Tax Code of the Russian Federation (part two) of August 5, 2000. No. 117- FZ. Access from the reference and legal system "Consultant Plus" (in Russ.).

[14] Kumysbekova Zh.T. (2020) Institute of mediation for divorce. Bulletin of Institute of Legislation and Legal Information of the Republic of Kazakhstan. S1 (59): 153-159. Available at: http://www.zqai.kz/sites/default/files/spec_vypusk_no159-2020_yubileyny.pdf (in Russ.).

[15] Kury H., Kuhlmann A. (2017) Mediation in Germany and Other Western Countries. *Kriminologijos studijos* 40. P. 5-46. DOI:10.15388/ Crim Lithuan. 2016.4.10726. Available at: <https://www.journals.vu.lt/kriminologijos-studijos/article/view/10726> (in Eng.).

[16] Matteucci G. (2020). Mediation and judiciary in Italy. *Revista Eletrônica de Direito Processual*. DOI:10.12957 / redp.2020.47582 (in Eng.).

[17] Merino C., Moreno Alvarez R. (2019) Family Mediation in the Basque Country: Strengths and Risks *Oñati Socio-Legal Series*. 9 (4):541-547. Available at: <http://opo.iisj.net/index.php/osls/article/viewFile/1027/1193> (in Eng.).

[18] Buyanova E.V. (2016) Features of the mediation procedure in family disputes: analysis of foreign experience [Osobnosti protsedury mediatsii v semeynykh sporakh: analiz zarubezhnogo opyta]. *Proceedings of the Orenburg Institute (branch) of the Moscow State Law Academy*. 30: 71-79. (in Russ.).

[19] Bodrova E. (2014) The need to train specialists for the development of child mediation in Russia [Neobkhodimost' podgotovki spetsialistov dlya razvitiya detskoj mediatsii v Rossii]. *Legal Science*. 3: 42-44. (in Russ.).

[20] Avdyev M. (2017) Family co-mediation: from case studies and social networks to social practice [Semejnaja ko-mediacija: ot uchebnyh kejsov i socsetej k social'noj praktike] // *Bulletin of the Federal Institute of Mediation*. 3: 62-78. (in Russ.).

МАЗМҰНЫ

ЭКОНОМИКА

Абиева С.Н., Matkarimova L.К. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКАСЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫН БАҒАЛАУ.....	6
Адилбек Торебек ҚАЗІРГІ ҚОҒАМДАҒЫ PR-КОММУНИКАЦИЯЛАР.....	14
Амурская М.А., Амирова Р.И., Гуськов С.В. РЕСЕЙ МЕН ҚЫТАЙДЫҢ БУХГАЛТЕРЛІК ЕСЕП ЖҮЙЕЛЕРІН ҮЙЛЕСТІРУДІҢ АЛҒЫШАРТТАРЫ.....	20
Блеутаева К., Гусенов Б. ЖАҒАНДАНУ ДӘУІРІНДЕ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ СЫРТҚЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТІН ДАМУ (АЛМАТЫ ОБЛЫСЫ МЫСАЛЫНДА) ЖӘНЕ ҰЛЫ ЖІБЕК ЖОЛЫН ҚАЙТА БАСТАУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	28
Байгиреева Ж.З., Ниязбекова Ш.У., Шамишева Н.К. СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ САЛАСЫНДАҒЫ АДАМИ КАПИТАЛДЫҢ ДАМУЫН ТАЛДАУ.....	36
Демчишак Н.Б., Багрий М.В., Бричка Б.Б., Вислободская Г.П. УКРАИНАНЫ МЫСАЛҒА АЛА ОТЫРЫП, АШЫҚ ЭКОНОМИКАДАҒЫ КӘСПОРЫНДАРДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЫНТАЛАНДЫРУ ҚҰРАЛДАРЫН ТАҢДАУ.....	43
Жакупов Е.К., Бержанова А.М. ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСПКЕРЛІКТІҢ ӨНІРДІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӘЛЕУЕТІНЕ ӘСЕРІ.....	51
Көкенова А.Т., Абдикеримова Г.И., Куланова Д.А., Есболова А.Е., Мергенбаева А.Т. ҚАЗАҚСТАН МЕН ШЕТЕЛДЕГІ ЕТ ӨНЕРКӘСІБІН БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ДАМУ.....	59
Кокеева С., Абылайханова Т., Ниязбекова Ш. ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТҮСТІ МЕТАЛЛУРГИЯ КӘСПОРЫНДАРЫНЫҢ КАПИТАЛ ҚҰРЫЛЫМЫ ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫ.....	67
Нұрғалиева А.А., Қорабаев Б.С., Матенова Ж.Н., Зейнуллина А.Ж., Сартова Р.Б. ЭКОЛОГИЯЛАНДЫРУ ҚАҒИДАТТАРЫНДА ӨНЕРКӘСІПТЕ ЖОҒАРЫ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ҚОЛДАНУ БАСЫМДЫҚТАРЫ.....	75
Софина А.А., Семенова Е.Н. ТҰРАҚСЫЗДЫҚ ЖАҒДАЙЫНДА РЕСЕЙЛІК КОМПАНИЯЛАРДЫ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ КӨЗДЕРІ.....	83
Сембиева Л.М., Жагыпарова А.О., Тажикенова С.К., Петров А.М., Бекболсынова А.С. ЖАҒАНДАНДЫРУ СЫН-ТЕГЕУРІНДЕРІ ЖАҒДАЙЫНДА ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МОНЕТАРЛЫҚ САЯСАТЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ АСПЕКТІЛЕРІ.....	90
Турысбекова Р., Кереева А., Tolegenova A.,Касеинова М. АЗЫҚ-ТҮЛІКПЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДІҢ ТҰРАҚТЫ ЖҮЙЕСІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ КООПЕРАТИВТЕРІНІҢ ӨНДІРІСТІК ШЫҒЫНДАРЫН ОҢТАЙЛАНДЫРУ.....	97

Шамуратова Н.Б., Байтиленова Э.С., Наренова А.Н., Искаков Г.Ж., Темиралиева З.
АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚҰРАЛ-ЖАБДЫҚТАРЫ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН
МЕН МОНҒОЛИЯ МЫСАЛЫНДА АГРОИНДУСТРИАЛДЫҚ КЕШЕНІН ГЕОЛОГИЯЛЫҚ
ҚАЛПЫНА КЕЛТІРУ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....103

Zbigniew Korzeb, Paweł Niedziółka, Жагыпарова А.О., Ракаева А.Н., Серикова М.А.
COVID-19 КЕЗІНДЕ БАНК АКЦИЯЛАРЫНЫҢ КІРІСТІЛІГІНІҢ ДЕТЕРМИНАНТТАРЫ.
ВЫШЕГРАД ТОБЫНЫҢ ҚОР БИРЖАЛАРЫНАН АЛЫНҒАН МӘЛІМЕТТЕРІ.....110

Дүйсен Ғ.М., Айтжанова Д.А.
ОРТАЛЫҚ АЗИЯ ЕЛДЕРІНІҢ АЙМАҚТЫҚ ЫНТЫМАҚТАСТЫҒЫ: ӘЛЕУЕТІ,
ДАМУ МЕХАНИЗМДЕРІ.....118

ҚҰҚЫҚТАНУ

Алтыбаева А.Т., Рыскулов Ш.Д.
ПАРЛАМЕНТТІҢ БАҚЫЛАУ ФУНКЦИЯЛАРЫНЫҢ ПРИНЦИПТЕРІ МЕН НЫСАНДАРЫ.....126

Курмаева Н.А., Усманова Е.Ф., Худойкина Т.В.
РЕСЕЙДЕ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ОТБАСЫ МЕДИАЦИЯСЫНЫҢ
ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ.....134

Нестеров А.Ю.
ТҮРМЕДЕ ТУЫЛҒАН БАЛАЛАР, ОЛАРДЫҢ ӨМІР ТРАЕКТОРИЯЛАРЫ: ЖАЗАЛАУ
АСПЕКТІСІ.....141

Рахметулина Б.С., Сейтенова С.Ж., Султанова М.Б., Наурызбаев Е.А., Нукиев Б.А.
ГЕНДЕРЛІК ҚОЗҒАЛЫС ГЕНЕЗИСІНІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЕГІЗДЕРІ
ЖӘНЕ ФЕМИНИЗМ ТЕОРИЯСЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....152

Тоқтомбаева А.Ж., Аманалиев У.О., Мажитов Б.О.
СОТ БИЛІГІ ҰСТАНЫМДАРЫНЫҢ ТАРИХИ ПАЙДА БОЛУЫНЫҢ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ.....158

САЯСАТТАНУ

Аралбаева Р.К., Нурбосынова Л.С.
МЕМЛЕКЕТАРАЛЫҚ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚТЫ ДАМУ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ АДАМ
МӘСЕЛЕСІ.....163

Нысанбаева А.
ҚАЗАҚСТАН МӘДЕНИ САЯСАТЫНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....171

Прокопьева Е.Л., Быкова В.А., Шелеметьева О.М.
РЕСЕЙ МЕН ҚАЗАҚСТАННЫҢ САҚТАНДЫРУ НАРЫҚТАРЫ: ЖАЛПЫ ФАКТОРЛАР
МЕН ДАМУ ӘЛЕУЕТІ.....178

ПЕДАГОГИКА

Анзорова С., Айбазова М., Жапанова М., Горда А., Колесникова С.
БІЛІМ БЕРУДІ ЦИФРЛАНДЫРУ: ВИРТУАЛДЫ УНИВЕРСИТЕТТІК ОРТАДАҒЫ
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР.....185

Дакина Г.Т., Джумажанова Г.К., Аманова А.К.
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНДАҒЫ ОҚЫТУШЫ МЕН СТУДЕНТТЕРДІҢ
ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТАҒЫ ӨЗАРА ӘРЕКЕТТЕСТІГІ.....191

Дүйсенбек А.А., Аблайханова Н.Т., Бауыржан А.Б. ЫНТЫМАҚТАСТЫҚТА ОҚЫТУ ТЕХНОЛОГИЯСЫНЫҢ ЖАЛПЫ БИОЛОГИЯНЫ ОҚЫТУ ҮДЕРІСІН ИНТЕНСИФИКАЦИЯЛАУДАҒЫ РӨЛІ.....	197
--	-----

ФИЛОЛОГИЯ

Гиздатов Г.Г., Әбенова П.М. ГОНЗО-МӘТІНДЕРДІ АУДАРУДЫҢ ЛИНГВИСТИКАЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ.....	205
--	-----

Калибаева А.С. ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ТҰЛҒАНЫҢ ӘМБЕБАПТЫҒЫ (ГҮЛЖАН УЗЕНБАЕВАНЫҢ МЫСАЛЫНДА).....	213
--	-----

Секей Ж., Али Аббас Чинар ТЕЛЬМАН БОҚЫБАЙҰЛЫ ӘҢГІМЕЛЕРІНДЕГІ КЕЙІПКЕРЛЕР ӘЛЕМІ.....	220
---	-----

ТАРИХ

Закиева Ж.К. ОРТАЛЫҚ АЗИЯДАҒЫ САНДЫҚ ЖІБЕК ЖОЛЫНЫҢ БОЛАШАҒЫ.....	229
--	-----

Кышпанаков В. А. XX-XXI ҒАСЫРЛАРДАҒЫ ХАКАСИЯНЫҢ ҰЛТТЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫНЫҢ ӨЗГЕРУІ.....	237
---	-----

Труспекова Х.Х. ҚАЗАҚ СУРЕТШІЛЕРІНІҢ МИФОЛОГИЯЛЫҚ САНАСЫНДАҒЫ ҰЛТТЫҚ ТАРИХТЫҢ РЕКОНСТРУКЦИЯСЫ.....	243
---	-----

СОДЕРЖАНИЕ

ЭКОНОМИКА

Абиева С.Н., Маткаримова Л.К. ОЦЕНКА СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	6
Адилбек Торбек PR-КОММУНИКАЦИИ В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ.....	14
Амурская М.А., Амирова Р.И., Гуськов С.В. ПРЕДПОСЫЛКИ ГАРМОНИЗАЦИИ СИСТЕМ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА РОССИИ И КИТАЯ.....	20
Блеутаева К., Гусенов Б. ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЭПОХУ ГЛОБАЛИЗАЦИИ (НА ПРИМЕРЕ АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ) И ВОЗОБНОВЛЕНИЯ ВЕЛИКОГО ШЕЛКОВОГО ПУТИ.....	28
Байгиреева Ж.З., Ниязбекова Ш.У., Шамишева Н.К. АНАЛИЗ РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА В ЗДРАВООХРАНЕНИИ СЕВЕРО–КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ.....	36
Демчишак Н.Б., Багрий М.В., Бричка Б.Б., Вислободская Г.П. ВЫБОР ИНСТРУМЕНТОВ ФИНАНСОВОГО СТИМУЛИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ В ОТКРЫТОЙ ЭКОНОМИКЕ: ПРИМЕР УКРАИНЫ.....	43
Жакупов Е.К., Бержанова А.М. ВЛИЯНИЕ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА НА СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ РЕГИОНА.....	51
Кокенова А.Т., Абдикеримова Г.И., Куланова Д.А., Есболова А.Е., Мергенбаева А.Т. ОЦЕНКА И РАЗВИТИЕ МЯСНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В КАЗАХСТАНЕ И ЗАРУБЕЖОМ.....	59
Кокеева С., Абылайханова Т., Ниязбекова Ш. СТРУКТУРА КАПИТАЛА И ФИНАНСОВАЯ УСТОЙЧИВОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ ЦВЕТНОЙ МЕТАЛЛУРГИИ КАЗАХСТАНА.....	67
Нургалиева А.А., Корабаев Б.С., Матенова Ж.Н., Зейнуллина А.Ж., Сартова Р.Б. ПРИОРИТЕТЫ ПРИМЕНЕНИЯ ВЫСОКИХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРОМЫШЛЕННОСТИ НА ПРИНЦИПАХ ЭКОЛОГИЗАЦИИ.....	75
Софина А.А., Семенова Е.Н. ИСТОЧНИКИ ФИНАНСИРОВАНИЯ РОССИЙСКИХ КОМПАНИЙ В УСЛОВИЯХ НЕСТАБИЛЬНОСТИ.....	83
Сембиева Л.М., Жагыпарова А.О., Тажикенова С.К., Петров А.М., Бекболсынова А.С. СОВРЕМЕННЫЕ АСПЕКТЫ МОНЕТАРНОЙ ПОЛИТИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИОННЫХ ВЫЗОВОВ.....	90
Турсыбекова Р., Кереева А., Tolegenova A., Касинова М. ОПТИМИЗАЦИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ ЗАТРАТ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ КООПЕРАТИВОВ КАК ФАКТОР ФОРМИРОВАНИЯ УСТОЙЧИВОЙ СИСТЕМЫ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ.....	97

Шамуратова Н.Б., Байтиленова Э.С., Наренова А.Н., Искаков Г.Ж., Темиралиева З.
ТЕХНИЧЕСКАЯ ОСНАЩЕННОСТЬ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА И ПРОБЛЕМЫ
ГЕОЛОГИЧЕСКОГО ВОССТАНОВЛЕНИЯ АГРОПРОМЫШЛЕННОГО КОМПЛЕКСА
НА ПРИМЕРЕ КАЗАХСТАНА И МОНГОЛИИ.....103

Zbigniew Korzeb, Pawel Niedziółka, Жагыпарова А.О., Ракаева А.Н., Серикова М.А.
ДЕТЕРМИНАНТЫ ДОХОДНОСТИ АКЦИЙ БАНКА ВОВРЕМЯ COVID-19. ДАННЫЕ
С ФОНДОВЫХ БИРЖ ВЫШЕГРАДСКОЙ ГРУППЫ.....110

Дуйсен Г.М., Айтжанова Д.А.
РЕГИОНАЛЬНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО СТРАН ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ: ПОТЕНЦИАЛ,
МЕХАНИЗМЫ РАЗВИТИЯ.....118

ЮРИСПРУДЕНЦИЯ

Алтыбаева А.Т., Рыскулов Ш.Д.
ПРИНЦИПЫ И ФОРМЫ КОНТРОЛЬНЫХ ФУНКЦИЙ ПАРЛАМЕНТА.....126

Курмаева Н.А., Усманова Е.Ф., Худойкина Т.В.
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СЕМЕЙНОЙ МЕДИАЦИИ В РОССИИ И РЕСПУБЛИКЕ
КАЗАХСТАН.....134

Нестеров А. Ю.
ДЕТИ, РОЖДЁННЫЕ В ТЮРЬМЕ, ИХ ЖИЗНЕННЫЕ ТРАЕКТОРИИ:
УГОЛОВНО-ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ АСПЕКТ.....141

Рахметулина Б.С., Сейтенова С.Ж., Султанова М.Б., Наурызбаев Е.А., Нукиев Б.А.
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ ГЕНЕЗИСА ГЕНДЕРНОГО ДВИЖЕНИЯ И ОСОБЕННОСТИ
ФОРМИРОВАНИЯ ТЕОРИИ ФЕМИНИЗМА.....152

Токтомбаева А.Ж., Аманалиев У.О., Мажитов Б.О.
НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ИСТОРИЧЕСКОГО ВОЗНИКНОВЕНИЯ ПРИНЦИПОВ СУДЕБНОЙ
ВЛАСТИ.....158

ПОЛИТОЛОГИЯ

Аралбаева Р.К., Нурбосынова Л.С.
ПРОБЛЕМА ЧЕЛОВЕКА В УСЛОВИЯХ РАЗВИТИЯ МЕЖГОСУДАРСТВЕННОГО
СОТРУДНИЧЕСТВА.....163

Нысанбаева А.
АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ КУЛЬТУРНОЙ ПОЛИТИКИ КАЗАХСТАНА.....171

Прокопьева Е.Л., Быкова В.А., Шелеметьева О.М.
СТРАХОВЫЕ РЫНКИ РОССИИ И КАЗАХСТАНА: ОБЩИЕ ФАКТОРЫ И ПОТЕНЦИАЛ
РАЗВИТИЯ.....178

ПЕДАГОГИКА

Анзорова С., Айбазова М., Жапанова М., Горда А., Колесникова С.
ЦИФРОВИЗАЦИЯ ОБРАЗОВАНИЯ: ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ТЕХНОЛОГИИ В ВИРТУАЛЬНОЙ
СРЕДЕ ВУЗА.....185

Дакина Г.Т., Джумажанова Г.К., Аманова А.К.
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ И СТУДЕНТОВ ВО ВЗАИМООТНОШЕНИЯХ
В ВУЗЕ.....191

Дуйсенбек А.А., Аблайханова Н.Т., Бауыржан А.Б. РОЛЬ ТЕХНОЛОГИИ ОБУЧЕНИЯ В СОТРУДНИЧЕСТВЕ В ИНТЕНСИФИКАЦИИ ПРОЦЕССА ОБУЧЕНИЯ ОБЩЕЙ БИОЛОГИИ.....	197
---	-----

ФИЛОЛОГИЯ

Гиздатов Г.Г., Эбенова П.М. ЛИНГВИСТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПЕРЕВОДА ГОНЗО-ТЕКСТОВ.....	205
---	-----

Калибаева А.С. УНИВЕРСАЛИЗМ ТВОРЧЕСКОЙ ЛИЧНОСТИ (НА ПРИМЕРЕ ГУЛЬЖАН УЗЕНБАЕВОЙ).....	213
--	-----

Секей Ж., Али Аббас Чинар МИР ГЕРОЕВ В РАССКАЗАХ ТЕЛЬМАНА БОКЫБАЙУЛЫ.....	220
---	-----

ИСТОРИЯ

Закиева Ж.К. ПЕРСПЕКТИВЫ ЦИФРОВОГО ШЕЛКОВОГО ПУТИ В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИ.....	229
--	-----

Кышпанаков В.А. ТРАНСФОРМАЦИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ СТРУКТУРЫ НАСЕЛЕНИЯ ХАКАСИИ В XX-XXI ВЕКАХ.....	237
---	-----

Труспекова Х.Х. РЕКОНСТРУКЦИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ИСТОРИИ В МИФОЛОГИЧЕСКОМ СОЗНАНИИ КАЗАХСКИХ ХУДОЖНИКОВ.....	243
---	-----

CONTENTS

ECONOMY

Abieva S.N., Matkarimova L.K. ASSESSMENT OF THE CURRENT STATE OF THE NATIONAL ECONOMY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	6
Adilbek Torebek PR-COMMUNICATION IN MODERN SOCIETY.....	14
Amurskaya M.A., Amirova R.I., Gus'kov S.V. PRECONDITIONS FOR HARMONIZATION OF ACCOUNTING SYSTEMS OF RUSSIA AND CHINA.....	20
Bleutaeva K., Gussenov B. FEATURES OF DEVELOPMENT OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN IN THE ERA OF GLOBALISATION (ON THE EXAMPLE OF THE ALMATY REGION) AND RESUMPTION OF THE GREAT SILK ROAD.....	28
Baigireyeva Zh., Niyazbekova Sh.U., Shamisheva N. ANALYSIS OF HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT IN HEALTHCARE IN THE NORTH KAZAKHSTAN REGION.....	36
Demchyshak N., Bahriy M., Brychka B., Vyslobodska H. SELECTION OF FINANCIAL STIMULATION INSTRUMENTS OF ENTERPRISE'S INNOVATION ACTIVITY IN OPEN ECONOMY: THE CASE OF UKRAINE.....	43
Zhakupov Y., Berzhanova A. INFLUENCE OF SMALL AND MEDIUM ENTREPRENEURSHIP ON THE SOCIO-ECONOMIC POTENTIAL OF THE REGION.....	51
Kokenova A.E., Adbikerimova G.I., Kulanova D.A., Yesbolova A.A.Y., Mergenbayeva A.T. EVALUATION AND DEVELOPMENT OF THE MEAT INDUSTRY IN KAZAKHSTAN AND ABROAD.....	59
Kokeyeva S., Abylaikhanova T., Niyazbekova Sh. CAPITAL STRUCTURE AND FINANCIAL STABILITY AT NON-FERROUS METTALURGY ENTERPRISES IN KAZAKHSTAN.....	67
Nurgaliyeva A., Korabayev B., Matenova Z., Zeinullina A., Sartova R. PRIORITIES OF APPLICATION OF HIGH TECHNOLOGIES IN THE INDUSTRY ON THE PRINCIPLES OF GREENING.....	75
Sofina A.A., Semenova E.N. SOURCES OF FINANCING FOR RUSSIAN COMPANIES IN CONDITIONS OF INSTABILITY.....	83
Sembiyeva L.M., Zhagyparova A.O., Tazhikenova S.K., Petrov A.M., Bekbolsynova A. CONTEMPORARY ASPECTS OF MONETARY POLICY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION CHALLENGES.....	90
Turysbekova R., Kereeva A., Tolegenova A., Kasseinova M. OPTIMIZATION OF PRODUCTION COSTS OF AGRICULTURAL COOPERATIVES AS A FACTOR IN THE FORMATION OF A STABLE FOOD SUPPLY SYSTEM.....	97

Shamuratova N.B., Baitilenova E.S., Narenova A.N., Iskakov G.Zh., Temiralieva Z. TECHNICAL EQUIPMENT OF AGRICULTURE AND PROBLEMS OF GEOLOGICAL RESTORATION OF THE AGROINDUSTRIAL COMPLEX ON THE EXAMPLE OF KAZAKHSTAN AND MONGOLIA.....	103
---	-----

Zbigniew Korzeb, Paweł Niedziółka, Zhagyparova A.O., Rakayeva A.N., Serikova M. DETERMINANTS OF BANK'S SHARES RATES OF RETURN DURING COVID-19. THE EVIDENCE FROM VISEGRAD GROUP STOCK EXCHANGES.....	110
---	-----

Duisen G.M., Aitzhanova D.A. REGIONAL COOPERATION OF CENTRAL ASIAN COUNTRIES: POTENTIAL, DEVELOPMENT MECHANISMS.....	118
---	-----

LAW

Altybaeva A.T., Ryskulov Sh.D. PRINCIPLES AND FORMS OF CONTROL FUNCTIONS OF PARLIAMENT.....	126
---	-----

Kurmaeva N.A., Usmanova E.F., Khudoikina T.V. PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF FAMILY MEDIATION IN RUSSIA AND THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	134
--	-----

Nesterov A.Y. CHILDREN BORN IN PRISON, THEIR LIFE TRAJECTORIES: THE PENAL ASPECT.....	141
---	-----

Rakhmetulina B.S., Seitenova S.Zh., Sultanova M.B., Nauryzbayev E.A., Nukiev B.A. THEORETICAL AND LEGAL FOUNDATIONS OF THE GENESIS OF THE GENDER MOVEMENT AND FEATURES OF THE FORMATION OF THE THEORY OF FEMINISM.....	152
---	-----

Toktombaeva A.Zh., Amanaliev U.O., Mazhitov B.O. PRINCIPLES OF JUDICIAL AUTHORITY: HISTORY OF ESTABLISHMENT.....	158
--	-----

POLITICAL SCIENCE

Aralbayeva R.K., Nurbossynova L.S. PROBLEM OF MAN IN CONDITIONS OF DEVELOPMENT OF INTERGOVERNMENTAL CO-OPERATION.....	163
--	-----

Nyissanbayeva A. ACTUAL PROBLEMS OF CULTURAL POLICY OF KAZAKHSTAN.....	171
--	-----

Prokopjeva E.L., Bykova V.A., Shelemetyeva O.M. INSURANCE MARKETS IN RUSSIA AND KAZAKHSTAN: GENERAL FACTORS AND DEVELOPMENT POTENTIAL.....	178
---	-----

PEDAGOGY

Anzorova S., Aibazova M., Zhapanova M., Gorda A., Kolesnikova E. DIGITALIZATION OF EDUCATION: PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN A VIRTUAL UNIVERSITY ENVIRONMENT.....	185
--	-----

Dakina G.T., Dzhumazhanova G.K., Amanova A.K. INTERACTION OF THE TEACHER AND STUDENTS IN THE RELATIONSHIP AT THE UNIVERSITY.....	191
---	-----

Duisenbek A.A., Ablaihanova N.T., Bauyrzhan A.B. THE ROLE OF COOPERATIVE LEARNING TECHNOLOGY IN THE INTENSIFICATION OF TEACHING GENERAL BIOLOGY.....	197
---	-----

PHILOLOGY

Gizdatov G.G., Abenova P.M. LINGUISTIC ASPECTS OF TRANSLATION OF GONZO-TEXT.....	205
--	-----

Kalibayeva A.S. UNIVERSALISM OF CREATIVE PERSONALITY (ON THE EXAMPLE OF GULZHAN UZENBAYEVA).....	213
---	-----

Sekey Zh, Ali Abbas Chinar THE WORLD OF CHARACTERS IN THE STORIES OF TELMAN BOKYBAYULY.....	220
---	-----

HISTORY

Zakiyeva Zh.K. PROSPECTS OF DIGITAL SILK ROAD IN CENTRAL ASIA.....	229
--	-----

Kyshpanakov V.A. TRANSFORMATION OF THE NATIONAL STRUCTURE OF THE KHAKASIA IN THE XX-XXI CENTURIES.....	237
---	-----

Truspekova Kh.Kh. RECONSTRUCTION OF NATIONAL HISTORY IN THE MYTHOLOGICAL CONSCIOUSNESS OF THE KAZAKH ARTIST.....	243
---	-----

**Publication Ethics and Publication Malpractice in the journals of the
National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan**

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

www.nauka-nanrk.kz

ISSN 2518–1467 (Online),

ISSN 1991–3494 (Print)

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en>

Редакторы: *М.С. Ахметова, А. Ботанқызы, Д.С. Аленов, Р.Ж. Мрзабаева*
Верстка на компьютере *В.С. Зукирбаевой*

Подписано в печать 15.08.2021.

Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать - ризограф.

8,5 п.л. Тираж 300. Заказ 4.